

УДК: 339.5

Машкара-Чокнадій В.В.

*аспірантка кафедри
міжнародних економічних відносин
Ужгородського національного університету*

ЗМІНИ У ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНІЙ ПОЛІТИЦІ ЄС ПІД ВПЛИВОМ ПАНДЕМІЇ COVID-19

Анотація. *Пандемія COVID-19 зумовила значні зміни у світовій торгівлі, зокрема призвела до перегрупування головних торговельних гравців, зміни у їх зовнішньоторговельній політиці з посиленням використання, як лібералізаційних заходів, з одного боку, так і протекціоністських, з іншого. Кожна з країн, в тому числі Європейський Союз, намагалась зберегти свій внутрішній ринок, що в кінцевому випадку призвело за підсумками 2020 року до скорочення обсягів світової торгівлі.*

Ключові слова: *світова торгівля, зовнішньоторговельна політика, Європейський Союз, пандемія COVID-19.*

Європейський Союз, який на сьогодні залишається одним з головних світових торговельних гравців, помітно відчув на собі наслідки пандемії COVID-19, зовнішньоторговельна політика якого вже до того була втягнута в міжнародні торговельні війни за участі США і Китаю, а також вихід Великої Британії з ЄС (Brexit) дещо похитнув як внутрішню, так і зовнішню торгівлю інтеграційного об'єднання.

Протягом 2020 року зовнішня торгівля Європейського Союзу характеризувалась значними змінами. А саме Європейською комісією було вжито заходи щодо обмеження експорту. Це, в першу чергу, стосувалось *товарів* протиепідеміч-

ного призначення - захисні маски для обличчя, медичні захисні засоби (захисний одяг, рукавички, окуляри) та лікарські засоби, які були призначені для боротьби із коронавірусом. Разом з цим ЄС активно застосовував у зовнішньоторговельній політиці заходи щодо лібералізації імпорту - звільнення від імпортних мит та сплати ПДВ на імпорт товарів, необхідних для боротьби з наслідками пандемії COVID-19 [1].

Зміни в зовнішній торгівлі ЄС можна прослідкувати за статистичним даними Євростату. Так експорт товарів за підсумками 2020 року впав на 9,4%, а імпорт відповідно на 11,6%. Найбільше скорочення торгівлі відбулось з березня по квітень, коли експорт скоротився із 176 млрд.євро до 125 млрд.євро, а імпорт - із 148 млрд.євро до 125 млрд. євро. Разом з цим ЄС продемонстрував позитивне сальдо зовнішньої торгівлі наприкінці 2020 року, яке склало 217 млрд. євро. Різке скорочення експорту-імпорту в порівнянні з 2019 роком спостерігалось за такими основними товарними групами, як машини і транспортні засоби (до -12%) та енергетика (до -40%) [2].

У зовнішньоторговельній співпраці головними торговельними партнерами Європейського Союзу традиційно залишаються Китай та США. При цьому за 2020 рік США були найбільшим партнером з експорту (експорт ЄС до США зменшився на 8,2% і становив 353 млрд.євро, а імпорт знизився на 13,2% і становив 202 млрд.євро), а Китай - найбільшим партнером з імпорту (експорт з ЄС в Китай збільшився на 2,2% і склав відповідно 202,5 млрд.євро, а імпорту з Китаю зріс на 5,6% і становив 383,5 млрд.євро) [3].

Третім головним торговельним партнером Євросоюзу за підсумками 2020 року стала Великобританія, торгівля з якою за останній рік помітно знизилась (в середньому падіння експорту-імпорту склало 13%). Після Brexit одним з головним завдань у зовнішньоторговельній політиці ЄС залишається налагодження взаємовигідних торговельних від-

носин з Об'єднаним королівством. За підсумками підписаної наприкінці 2020 року Угоди про торгівлю та співробітництво між ЄС і Великою Британією Європейський Союз демонструє гнучкість, виваженість та взаємну підтримку.

Боротьба з пандемією Covid-19 призвела до потужних змін в головних принципах зовнішньоторговельної політики ЄС, які було викладено в новій стратегії зовнішньої торгівлі Союзу 18 лютого 2021 року. Головними пріоритетами було визначено підтримку соціальної справедливості та екологічної стійкості, захист від нечесної торговельної конкуренції, трансформація економіки ЄС відповідно до процесів діджиталізації та екологічних змін навколишнього середовища[4]. Разом з цим Євросоюз буде намагатись посилити роль СОТ у світовій торгівлі, а саме реформувати і зробити його головним та ефективно діючим регулятором „чесної гри” на міжнародній торговельній арені.

Отже, нова стратегія торговельної політики Європейського Союзу, яка характеризується *відкритістю, стійкістю та напористістю*, проклала шлях до виходу ЄС з кризи, яка була спричинена пандемією Covid-19. Стратегія ґрунтується на підході „відкритої стратегічної автономії” і підкреслює необхідність того, щоб ЄС залишався і надалі відкритим торговельним партнером, який одночасно відстоює стійку та відповідальну торгівлю у співпраці зі своїми торговельними партнерами.

Список використаних джерел:

1. COVID-19: Measures affecting trade in goods. URL: https://www.wto.org/english/tratop_e/covid19_e/trade_related_goods_measure_e.htm (дата звернення: 15.06.2021).
2. Eurostat. International trade in goods URL: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/International_trade_in_

goods#EU_trade_in_2020_strongly_impacted_by_the_COVID-19_pandemic (дата звернення: 10.06.2021).

3. Китай став найважливішим торговельним партнером Євросоюзу URL: <https://www.dw.com/uk> (дата звернення: 12.06.2021).
4. EU Trade Policy published on 18 February 2021: key take-aways. URL: <https://www.gide.com/fr/actualites/2021-eu-trade-policy-review> (дата звернення: 09.06.2021).